

MIEJSCE I ROLA BFG W STABILIZOWANIU SEKTORA BANKOWEGO W POLSCE

(Omówienie dyskusji)

W lutym br. odbyło się w siedzibie BFG seminarium naukowe nt. „Miejsce i rola BFG w stabilizowaniu sektora bankowego w Polsce – doświadczenia czterolecia”. Seminarium miało charakter podsumowujący dotychczasowe doświadczenia, a także wskazywało perspektywy rozwoju idei i metod stabilizowania sektora bankowego.

Seminarium poprowadził **prof. dr hab. Marek Safjan**, a referaty, które stały się osią dyskusji, zostały wygłoszone przez **prof. dr hab. Władysława Bakę** – Przewodniczącego Rady BFG, **dr. Ryszarda Tupina** oraz **mec. Andrzeja Jankowskiego** – członka Zarządu BFG.

W dyskusji udział wzięli: **prof. M. Bączyk**, **prof. W. Szpringer**, **prof. W. Jaworski**, **prof. J. Szambelańczyk**, **dr hab. J.K. Solarz**, **dr K. Jabłoński**.

Podkreślano, że dotychczasowe rezultaty działalności BFG świadczą o tym, że formuła, w której funkcjonuje Fundusz, sprawdziła się.

pozytywnie należy ocenić formę skupienia w jednej instytucji dwóch funkcji: gwarancyjnej i pomocowej, oraz sposoby finansowania obu tych zadań. Jedność organizacyjna pozwala na elastyczne rozwiązywanie sytuacji załamania finansowego występujących w bankach przy uwzględnieniu rachunku ekonomicznego i celu minimalizacji kosztów. W pierwszym przypadku funkcja gwaranta depozytów finansowana przez fundusz „stand by” nie pociągający za sobą bezpośrednich kosztów dla banków oraz funkcja pomocowa finansowana przez fundusz pomocowy tworzony ze składek banków.

Działalność Funduszu potwierdziła jego skuteczność w warunkach normalnego stanu w sektorze bankowym. Bardziej gwałtowne sytuacje kryzysowe wymagają opracowania systemu współpracy oraz wsparcia finansowego ze strony BFG, NBP oraz budżetu państwa (**prof. W. Baka**). W przyszłości należy wypracować system współdziałania w takich sytuacjach, aby przez skrócenie czasu interwencji minimalizować koszty.

Przyszłość instytucji gwarantowania depozytów w dużej mierze określać będą działania dostosowujące polski system do standardów Unii Europejskiej. Kolejne nowelizacje ustawy o BFG zrealizowały już większość wymogów dyrektywy europejskiej, w tym jedne z najważniejszych, dotyczące minimalnej wysokości gwarancji na poziomie 20 tys. euro.

Aby sprostać wymogom unijnym, należy skrócić czas niedostępności depozytu. Dotychczasowe doświadczenia BFG wskazują, że czas ten jest zbyt długi.

Przedłużony okres niedostępności wkładu wynika stąd, że BFG może zacząć działać dopiero po ogłoszeniu upadłości banku, a depozyt staje się niedostępny już w momencie zawieszenia działalności banku. Przyszłe korekty zasad funkcjonowania systemu BFG powinny zmierzać do maksymalnego skrócenia czasu oczekiwania deponenta na wypłatę jego depozytu.

W niedługim czasie trzeba będzie rozstrzygnąć kwestię, jak zabezpieczyć środki pieniężne zgromadzone na rachunkach inwestycyjnych (**mec. A. Jankowski**). Dyrektywa unijna wymaga takich gwarancji, a w Polsce na razie ten problem nie jest uregulowany. Można wyobrazić sobie system zabezpieczenia pieniężnych wkładów na rachunkach inwestycyjnych oparty na doświadczeniach, a nawet strukturze organizacyjnej BFG. Innym rozwiązaniem może być powstanie zupełnie odmiennej instytucji gwarancyjnej.

Wobec pomocowej funkcji BFG ważne jest rozstrzygnięcie miejsca pożyczkodawcy ostatniej instancji, którego funkcje umiejscowione są w NBP, BFG oraz KNB (**dr J. Solarz**).

W krótszej perspektywie dla stabilności polskiego systemu bankowego istotne jest rozstrzygnięcie, jakie miejsce oraz jaką rolę będą odgrywały coraz popularniejsze instytucje parabankowe. Szczególnie ważna może okazać się w przyszłości rola Spółdzielczych Kas Oszczędnościowo-Kredytowych (SKOK), które – oferując swoim członkom produkty depozytowo-kredytowe – nie podlegają rygorom prawa bankowego. Nie są one także objęte gwarancjami BFG, mając swój własny system zabezpieczania depozytów.

Status SKOK-ów nie jest jasny także wobec regulacji Unii Europejskiej, gdzie podmiotem regulacji są powszechnie dostępne instytucje kredytowe, a nie banki.

Konkurencja ze strony SKOK-ów może być szczególnie odczuwalna przez banki spółdzielcze, których organizacja i zakres działalności są bardzo podobne.

Efektywność stabilizacji systemu w najbliższej przyszłości będzie wymagała rozstrzygnięcia niektórych kwestii związanych z jeszcze nie dokończoną restrukturyzacją sektora spółdzielczego. Precyzyjnego określenia będzie wymagać funkcja i rola Funduszu wobec banków spółdzielczych, banków regionalnych i zrzeszeń po ich finansowej konsolidacji (**dr K. Jabłoński**).

Rolę BFG należy widzieć w przyszłości jako element wspierający polski sektor bankowy, który już niedługo będzie musiał zmierzyć się ze wzrastającym naciskiem konkurencyjnym ze strony banków zagranicznych (**dr R. Tupin**).

Tomasz Obal